

PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE KİTAPÇIĞI

**Bu kitapçık Uşak Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından, Uşak İl Milli Eğitim
Müdürlüğünün katkılarıyla hazırlanmıştır.**

OCAK, 2020

ÖNSÖZ

Eğitim kurumlarımızda çeşitli sebeplerden dolayı oluşabilecek kriz durumlarında Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi çalışmalarının yürütülmesi önem arz etmektedir. İlimizde oluşabilecek kriz durumlarında çalışmaların amacına uygun, sağlıklı, hızlı ve ilgili mevzuata uygun şekilde yürütülmesi; ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliğinin doğru bir şekilde yürütülmesi için Uşak İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü iş birliği ile bu kitapçık hazırlanmıştır.

Bu kitapçığın hazırlanmasında Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinde görev yapmış tecrübeli rehber öğretmenlerimiz Aylin Akşahin, Aysel Kaymaz, Beyhan Yıldırım, Çağla Yaprak Bilici, Çilem Genç, Dilek Tongarlık, Faruk Güneş, Feyza Güler, Filiz Akyüz, Gülbeyaz Baysal Dayıbaş, Gülcan Coşkun, Gülcan Kalsen, Hamide Alpkoçak, İlkur Kulalı, Kenan Aktaş, Melek Aydemir, Mustafa Karakaya, Müzeyyen Erbil, Nuran Sezer, Yavuz Bozkurt Ertaş; Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde görev yapan Mete Öncü, Avukat Kenan Bayık ve Uşak İl Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube bürosunda görev yapan Ahmet Öztürk ve Muhammed Korkmaz'a emeklerinden dolayı teşekkür ederiz.

UŞAK REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

UŞAK

İÇİNDEKİLER

PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE KİTAPÇIĞI.....	4
Kriz, Travma ve Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Ne Demektir? 4	
Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi.....	7
Okul Müdürlüklerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları.....	7
Rehberlik Servislerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları	8
Öğretmenlerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları	8
Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Görev, Yetki ve Sorumlulukları 9	
İSTİSMAR DURUMUNDA YAPILACAKLAR	10
İNTİHAR GİRİŞİMİNE/GİRİŞİM DÜŞÜNCESİNE MÜDAHALE SÜRECİNDE YAPILACAKLAR	12
İNTİHAR OLAYI SONRASI YAPILACAKLAR.....	13
ÖLÜM/YAS DURUMUNDA YAPILACAKLAR	15
DOĞAL AFET / KAZA DURUMUNDA YAPILACAKLAR	17
TERÖR DURUMUNDA YAPILACAKLAR	18
GÖÇ DURUMUNDA YAPILACAKLAR.....	19
ŞİDDET (MARUZ KALAN ÖĞRENCİLER) DURUMUNDA YAPILACAKLAR	20
İSTİSMAR DURUMUNDA YAPILACAK İŞLEMLERİN KONTROL LİSTESİ.....	21
İNTİHAR DURUMUNDA YAPILACAK İŞLEMLERİN KONTROL LİSTESİ.....	22
PİY NEDİR?.....	23
PİY EYLEM İLKELERİ.....	23
5395 SAYILI ÇOCUK KORUMA KANUNU	25
İLETİŞİM BİLGİLERİ.....	26

PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE KİTAPÇIĞI

Bu kitapçık okullarda yaşanan travma/kriz durumlarında Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin, Okul müdürlüğünün ve Rehberlik öğretmenin yapması gerekenleri belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Kitapçık Uşak ilinde krize müdahale ekibinde görev yapmış tecrübeli Rehber öğretmenlerin; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde görev yapan sosyal hizmet uzmanının ve avukatın, Çocuk Şubeden görevlilerin katılımıyla iki çalıştay yapılarak hazırlanmıştır.

Kriz, Travma ve Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Ne Demektir?

Travma/Kriz: Zorlu, örseleyici ve/veya tehdit olarak algılanan durum ya da olaya bağlı olarak bireyin baş etme becerilerinin yetersiz kaldığı, kişisel iyilik hâlinin ve/veya psikolojik sağlığının bozulduğu, genellikle yoğun belirsizliklerin yaşandığı karmaşık süreç olarak tanımlanmaktadır. Krize müdahale iki ana yönde faaliyet gösterir: biri koruma ve önleme, diğeri ise destek ve iyileştirme. Travmatik olay ani, beklenmedik bir şekilde ortaya çıkan, bireyin baş etme potansiyelini etkisiz kılan, kendisinin veya yakınlarının yaşamını, fiziksel, bilişsel, duygusal bütünlüğünü tehdit eden ve/veya toplumu etkileyen olayı/durumu ifade etmektedir.

Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri: Doğal afetler ile kaza, ihmal, istismar, intihar, şiddet, savaş, terör ve göç gibi travmatik olaylardan önce, olay anında ve sonrasında gerçekleştirilen psikolojik ve sosyal destek sağlamak üzere sunulan hizmetlerin tümünü kapsamaktadır. Eğitim kurumlarında yaşanan kriz/travma durumlarında gerekli hizmetleri sunmak için İl/ilçe Milli Eğitim Müdürlükleri ve Krize Müdahale Ekipleri, Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi, Okul müdürlükleri, Rehber öğretmenler ve Sınıf Rehber öğretmenlerinin çeşitli görev, yetki ve sorumlulukları bulunmaktadır. Bu görev yetki ve sorumluluklar 2019 Nisan ayında Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisinde yayınlanan Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi ile belirlenmiştir.

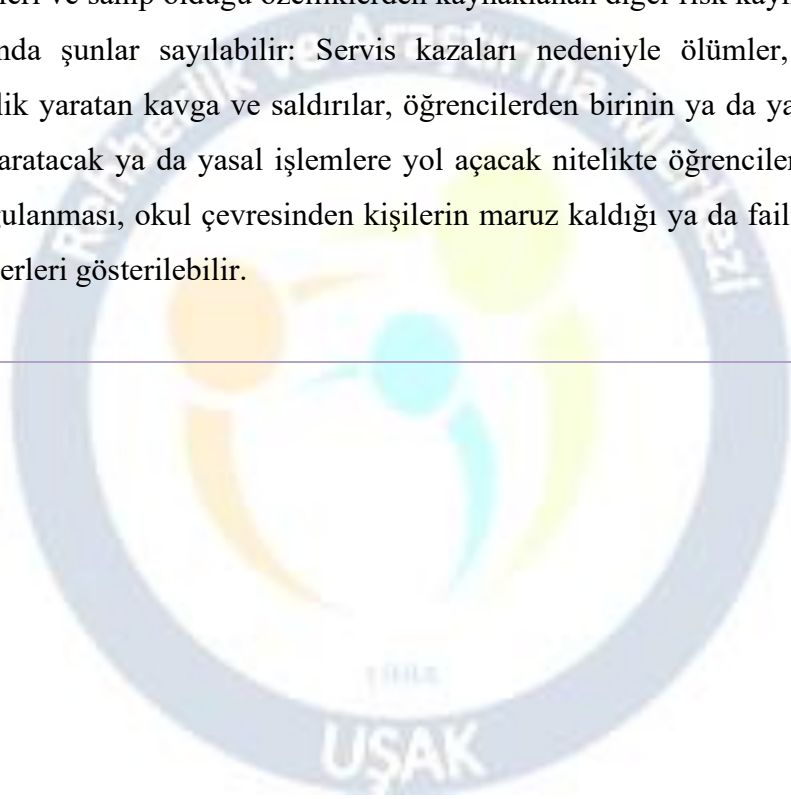
EĞİTİM KURUMLARINDA KRİZ

BİREYLERDEN KAYNAKLANAN KRİZ	DOĞAL AFETLERDEN KAYNAKLANAN KRİZ	EKONOMİK NEDENLERDEN KAYNAKLANAN KRİZ
Okullarda okul içindeki ilişkilerden, Okul Müdürü, Müdür Yardımcısı, öğretmen, öğrenci, veliler ve diğer personelden kaynaklanabilen birçok kriz durumu ortaya çıkabilmektedir.	Çevresel etkenler içinde yer alan doğal afetler, karşı konulması çok zor ya da olanaksız kriz durumları yaratabilirler. Bunlar arasında deprem, yangın, sel, fırtına ve benzerlerine bağlı olarak yaşanan, insanların yaşamlarını ciddi olarak tehdit edenler sayılabilir.	Ailelerin veya toplumun içinde bulunduğu ekonomik güçlükler potansiyel bir kriz kaynağıdır. Bu başlıkta birkaç kriz sebebi sayılabilir.
Bu tür kriz durumlarının çoğu kez bireysel olarak kişilerin davranışlarıyla ilgili olduğu söylenebilir.	Ülkemizin de pek çok kez bu felaket yaratan afetleri yaşadığını, eğitim kurumlarının da bundan etkilendiğini biliyoruz.	Ailelerin çocuklarının beslenme, giyim ve sağlık giderlerini karşılamada zorluk yaşaması, ekonomik güçsüzlük nedeniyle çocuklarını okula gönderememeleri, düzensiz göndermeleri veya çocuklarını çalıştırması vb.

EĞİTİM KURUMLARINDA KRİZ

Krizlerin ortaya çıkışına yol açan nedenler, bazı gruplamalar ile ele alınmaktadır. Bunlardan bir kısmı okul içinde ortaya çıkmakla birlikte, bir kısmı da okulun müdahale alanı dışında bulunabilmektedir. Bir başka deyişle, cinayet, rehin alma, ateşli silah kullanma, bomba tehdidi gibi acil durumlara müdahale etmesi gereken kişi ya da kurumların öncelikle okulun dışından olması gerekebilecektir.

Okulun etkinlikleri ve sahip olduğu özelliklerden kaynaklanan diğer risk kaynakları ya da kriz nedenleri arasında şunlar sayılabilir: Servis kazaları nedeniyle ölümler, okulda yüksek düzeyde gerginlik yaratan kavgalar ve saldırılar, öğrencilerden birinin ya da yakınlarının ölümü, çevrede tepki yaratacak ya da yasal işlemlere yol açacak nitelikte öğrencilere fiziksel şiddet ya da baskı uygulanması, okul çevresinden kişilerin maruz kaldığı ya da faili olduğu tecavüz olayları ve benzerleri gösterilebilir.

Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi

Psikososyal Koruma, Önleme Ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi; 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, 4123 sayılı Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesine Dair Kanun, 10/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 30/5/1997 tarihli ve 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 10/11/2017 tarihli ve 30236 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Okul Müdürlüklerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 8 – (1) Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerinde okul müdürlüklerinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a)Öncelikle konuyla ilgili hizmet içi eğitim almış personelden olmak üzere okul ekibinin kurulmasını sağlar.

b)Başta okul ekibi olmak üzere, okul bünyesindeki tüm öğretmen ve personelin konuyla ilgili eğitim almasını sağlar.

c)Okul rehberlik hizmetleri programına dâhil edilen psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerinin yürütülmesini sağlar.

ç) Oluşturulan okul risk haritasına göre travma/kriz durumlarına yönelik koruyucu, önleyici ve güçlendirici çalışmaların yürütülmesini sağlar.

d)Okuldaki psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerine yönelik çalışmalarda kolaylaştırıcı önlemler alır ve yerel imkânlardan faydalanır.

e)Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerinin yürütülmesi için ekiplere gerektiğinde çalışma odası tahsis eder.

f)Travma/kriz durumlarında okul ekibinin il/ilçe ekipleri ile eşgüdüm içerisinde hareket etmesini sağlar.

g)Travma/kriz durumlarından sonra öğrenci, veli, öğretmen ve okul yardımcı personeline yapılacak bilgilendirme konusunda okul ekibi ile birlikte planlama yapar.

ğ) Travma/kriz durumlarından etkilenen bireylere ilişkin kayıtların başta gizlilik ilkesi olmak üzere etik kurallara uygun bir şekilde tutulmasını ve muhafaza edilmesini sağlar.

h) Travma/kriz durumları sonucunda hazırlanan raporlar doğrultusunda gerekli önlemleri alarak, oluşturulan raporları İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderir.

1) Travma/kriz durumlarında ihtiyaç halinde okulda bulunan tüm öğretmenlere görev verir.

Rehberlik Servislerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 9 – (1) Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerinde rehberlik servislerinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Psikososyal, koruma, önleme ve krize müdahale konularında sunulacak hizmetleri okul rehberlik hizmetleri programına dâhil eder.

b) Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetleri kapsamında okul risk haritasını oluşturur ve gerekli durumlarda travma/krizden etkilenen bireyleri ilgili kurumlara yönlendirir ve izler.

c) Okul yönetimine, öğretmenlere, öğrencilere ve ailelere psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerine yönelik çalışmalar düzenler.

ç) Okulda olası travma/kriz durumlarına karşı okul genelinde yapılması gereken psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale çalışmalarına ilişkin okul yönetimi ve rehberlik ve araştırma merkezi ile işbirliği yapar.

d) Travma/kriz durumlarından etkilenen bireylere ilişkin kayıtları başta gizlilik ilkesi olmak üzere etik kurallara uygun bir şekilde tutar ve muhafaza eder.

Öğretmenlerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 10 – (1) Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerinde öğretmenlerin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale konularında sunulacak hizmetleri sınıf rehberlik hizmetleri programına dâhil eder.

b) Sınıf/şube rehber öğretmeni olduğu sınıfın risk haritasını oluşturur.

c) Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetleri çalışmalarına ihtiyaç hâlinde destek verir.

ç) Travma/kriz durumlarından etkilenen ya da risk grubunda olan öğrencilerle karşılaştığında gizlilik ilkesi ve etik kurallara uygun bir şekilde okul rehberlik servisine bilgi vererek işbirliği içinde çalışır.

d) Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetleri eğitimlerine katılır.

Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 13 – (1) Okul Müdürü veya Okul Müdürü tarafından görevlendirilmiş bir Müdür Yardımcısı başkanlığında, varsa Rehberlik öğretmenleri ile Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonu üyesi her sınıf düzeyinden en az bir Sınıf Rehber öğretmeninden oluşur.

(2)Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerinde okul ekibinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a)Okul ekibi birinci dönemin başı, ikinci dönemin başı ve ikinci dönemin sonu olmak üzere yılda üç kez ve ihtiyaç duyulan hâllerde toplanır.

b)Okul genelinde travma/kriz durumlarında psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerini planlar ve gerçekleştirir.

c)Okul ekibi travma/kriz durumunun hemen ardından ayrıntılı bilgi edinmek amacıyla “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu” nu (EK-1) doldurur.

ç) Travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu” nu (EK-2) doldurarak il/ilçe ekibinden destek talep eder. Gerekli durumlarda il/ilçe ekibi ile işbirliği yapar.

d)Okulda yaşanan travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirilen krize müdahale çalışmalarını “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu”nu (EK-3) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderir.

e)Travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirdiği çalışmalar sonunda gerekli izleme ve değerlendirmeyi yapar, “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu”nu (EK-4) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderir.

f)Travma/kriz durumlarından etkilenen bireylere ilişkin kayıtları başta gizlilik ilkesi olmak üzere etik kurallara uygun bir şekilde tutar ve muhafaza eder.

g) Gerek görülmesi hâlinde travma/kriz durumlarından etkilenen bireylerin öğretmenleri, ailesi, arkadaşları gibi yakın çevresinin de krize müdahale sürecine katılımını sağlar.

ğ) Okulda risk grubunda bulunan ve travma/kriz durumlarından etkilenen bireyleri gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirir.

İSTİSMAR DURUMUNDA YAPILACAKLAR

1. Cinsel istismar durumlarında çocuğun beyanı ve durumla ilgili duyumun doğruluğu sorgulanmadan, çocuk beyanı ve duyum esas kabul edilerek süreç yürütülür.
2. Çocuk herhangi bir istismar durumuyla karşılaştığında onu dinlemek ve duygularını anladığımızı hissettirmek önemlidir. Çocuğun anlattıklarını abartılı tepkiler vermeden dinlemek gerekir. Çocuğun varsa suçluluk duygularını anlatmasına izin vermek gerekir. Bunun onun hatası olmadığını vurgulamak önemlidir. Görüşme yapan kişi çocuğun anlatımı sırasında olaya ilişkin meraklı bir tutum içinde detayları öğrenmeye çalışmaz, hayret, üzüntü, öfke gibi duygusal tepkiler göstermez.
3. İstismar durumunda öncelik, öğrenci mahremiyetini korumaktır. Bu sebeple gizlilik ilkesi çerçevesinde hareket edilmelidir.
4. Olay Okul Rehber öğretmenine anlatıldı ise rehber öğretmen olayı Okul idaresine yazılı bildirir.
5. Başka bir öğretmene anlatıldı ise adı geçen öğretmen Okul idaresi ile birlikte tutanak hazırlar. Rehber öğretmen durum hakkında bilgilendirilir.
6. Okul yönetimi, Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin toplanmasını sağlar.
7. Okul yönetimi tarafından İl/İlçe MEM'lere sözlü bilgilendirme yapılır ardından "GİZLİDİR" ibaresi kullanılarak bilgi yazısı elden ulaştırılır.
8. İl Milli Eğitim Müdürünün gerekli görmesi halinde İl/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibi ile iletişim sağlanır.
9. Okul idaresi ile ortak öğrenci beyanı tutanak altına alınır varsa okul polisine bildirilir ve tutanak altına alınır.
10. Olay okulda gerçekleşmiş bir istismar durumu ise, istismara uğrayan çocuğun güvenliği sağlanarak, istismar ortamından ve istismarcıdan uzaklaştırılmalıdır. Çocuk, aile üyelerinden biri tarafından istismara uğramış ise aileye bilgi verilmemelidir.
11. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile iletişim kurularak gerekli işlemler başlatılmalıdır. Çocuğun, bildiriminden sonra, istismara uğradığı evde kalmaması sağlanmalıdır.
12. Bildirim sonrası süreçler hakkında çocuk bilgilendirilir.
13. Bilgilendirmeler aynı gün yapılmalıdır.

14. Okul Müdürlüğü telefonla kolluk kuvvetlerine bilgilendirme yapar. Olayın yaşandığı yer baz alınarak kolluk kuvvetleri aranır.
15. Aynı zamanda eş zamanlı olarak aile bilgilendirmesi yapılır.
16. Akran istismarında aileler yan yana getirilmemelidir
17. Okul idaresi tarafından kolluk kuvvetlerine bilgi aktarılırken, Rehber öğretmen odasında aile ile görüşür.
18. Türk Ceza Kanununun 279. maddesi gereğince (Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya gecikme gösteren kamu görevlisi altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır) bildirimler adli (savcılık) ve kolluk birimlerine (Çocuk Şube / Polis merkezi) ivedi bir şekilde yüz yüze ya da telefon yoluyla yapılır.
19. Bildirim yapılacak kanallar: Polis (155), Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Jandarma (156).
20. Ailenin istismardan haberdar olması Okul idaresinin yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Bildirim sürecinde ailenin onayı aranmaz.
21. Aile konuyla ilgili mutlaka bilgilendirilmeli ve yasal süreç hakkında aydınlatılmalıdır. Ayrıca aileye çocuğun gelişim dönemleri, istismardan dolayı yaşayacağı duygular ve travma sonrası stres tepkileri hakkında da ayrıntılı bilgi verilmeli, ailenin çocuğa sağlıklı bir tutumla yaklaşması sağlanmalıdır. İstismar okulda ve öğrenciler arasında gerçekleşmiş ise, çocukların aileleri, okula görüşmeye aynı anda çağrılmamalıdır.
22. Korunmaya muhtaç bir çocuğun varlığı halinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne bildirimde bulunabilirler.
23. Öğrencilerden, velilerden ve diğer kişilerden olayla ilgili sorular ve yorumlar gelmesi halinde gizliliğin önemi vurgulanır. Yapılacak konuşmaların ve yorumların kişi/kişilere zarar verebileceği ve adli süreç devam ettiği için suç olabileceği uygun bir biçimde ifade edilir.
24. Siber zorbalık yapılarak istismar oluştuğunda aynı basamaklar izlenir, delillerin silinmemesi için ekran görüntüsü alınmalıdır.
25. İstismar durumlarında okulda olaydan etkilenen kişi/grup ve sınıflarla planlanan psikososyal çalışmalar öncelikle yapılır. Diğer öğrencilerle yapılacak çalışmalar rehberlik çalışmalarının içinde planlanır.
26. Rehber öğretmen veli ve öğrenci ile ilgili yaptığı görüşmelerin formlarını hazırlar. Formlar diğer kurumlara yardımcı olmak amacıyla (T.C. kimlik numarası vb.) gerekli

bilgileri içerecek şekilde dikkatli ve ayrıntılı doldurulmalıdır. Bu formlar gizli dosya halinde saklanmalıdır.

27. Olay Rehberlik öğretmeni tarafından e-rehberlik modülüne işlenir.

28. İl/İlçe/Okul Psikososyal Önleme, Koruma ve Krize Müdahale Ekiplerinin doldurması gereken formlar Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesinin sonunda belirtilmiştir.

İNTİHAR GİRİŞİMİNE/GİRİŞİM DÜŞÜNÇESİNE MÜDAHALE SÜRECİNDE YAPILACAKLAR

1. İhtiyaca göre polis, ambulans, itfaiye ve gerekli birimler çağrılır.
2. Okul yönetimi, Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin toplanmasını sağlar.
3. Aile haberdar edilir ve aileye yol gösterilir. Aile ile yapılan çalışma tutanak altına alınarak, Okul idaresi bilgilendirilir ve tutanak altına alınır.
4. Okul yönetimi tarafından İl/İlçe MEM'lere sözlü bilgilendirme yapılır ardından "GİZLİDİR" ibaresi kullanılarak bilgi yazısı elden ulaştırılır.
5. İl Milli Eğitim Müdürünün gerekli görmesi halinde İl/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibi ile iletişim sağlanır.
6. Olay ders saatinde gerçekleşiyse, olayın içeriğine göre gerekli önlemler alınarak öğrencilerin olay yerini görmemesi sağlanır.
7. Çocukla görüşürken konuşmalar açık ve dolaysız olmalı, intihar olgusunun doğruluğu, yanlışlığı ve ahlaki boyutu tartışılmamalı(bu suçluluk duygusuna neden olur) ve çocuğun tehlikeli ortamlarda bulunması engellenmeli; çocuk yalnız bırakılmamalıdır.
8. Olayın içeriğine göre gerekirse güvenlik açısından öğrencilerin, velilerin gözetiminde okuldan ayrılmaları sağlanır (Burada ikinci derece yakın akraba iletişim bilgilerinin de olması önemlidir).
9. İntihar düşüncesi hakkında bilgi almak amacıyla açık uçlu sorular sorulur. "**Planın var mı?, Planını nasıl, ne zaman, nerede gerçekleştirmeyi düşündün?, Uyuyup hiç uyanmamayı istediğin oldu mu?, Ölmüş olmayı arzu ediyor musun?, Hiç kendine zarar vermeyi ya da hayatını sonlandırmayı düşündün mü?, Hiç intihara kalkıştın mı? vb.**"
10. Konu ile ilgili okul personeli, Okul yönetimi tarafından bilgilendirilir ve görev dağılımı yapılır.
11. Öğrenciyle yapılan görüşme tutanak altına alınır.

12. İlgili birimler ve uzmanlara yönlendirme yapılır (Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Hekimi, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, RAM).
13. Okulda rutin işleyişe mümkün olduğunca çabuk dönülmesi ve normal müfredata devam edilmesi sağlanır.
14. Etkilenen kişi/grup ve sınıflarla planlanan psikososyal çalışmalar yapılır. Diğer öğrencilerle yapılacak çalışmalar rehberlik çalışmalarının içinde planlanır.
15. Yapılan tüm görüşme ve çalışmalar tutanak altına alınır. Öğrenci tıbbi yardım (psikiyatrik vb.) alıyorsa, durumunu gösteren yazılı bir belge veya rapor istenir. (Zorunluluk değildir ancak yapılması gerekenleri planlamada yol gösterici olabilir)
16. Olay rehberlik öğretmeni tarafından e-rehberlik modülüne işlenir.

İNTİHAR OLAYI SONRASI YAPILACAKLAR

1. Okul içinde gerçekleşmiş intihar vakalarında emniyet ve sağlık birimlerine haber verilir, emniyet ve sağlık birimleri gelene kadar olay yerine ve kişiye hiçbir müdahale yapılmaz.
2. Olayın okulda gerçekleşmesi durumunda, olay yeri güvenlik çemberine alınır.
3. İntihar olayında olaya tanık olan kişiler bilgi edinmek amacıyla tespit edilir.
4. Okul yönetimi, Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinin toplanması sağlanır.
5. Okul yönetimi tarafından İl/İlçe MEM'lere sözlü bilgilendirme yapılır ardından "GİZLİDİR" ibaresi kullanılarak bilgi yazısı elden ulaştırılır.
6. İl Milli Eğitim Müdürünün gerekli görmesi halinde İl/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibi ile iletişim sağlanır.
7. Olayın içeriğine göre gerekirse güvenlik açısından öğrencilerin, velilerin gözetiminde okuldan ayrılmaları sağlanır (Burada ikinci derece yakın akraba iletişim bilgilerinin de olması önemlidir).
8. Ölümün bir intihar olduğunun doğrulanması beklenir. Ölümün bir intihar olduğu resmi olarak açıklanmadan ölüm şeklinden intihar olarak söz edilmez.
9. Haberlerin ilk saatlerde tek kaynaktan verilmesi sağlanır. Okul yönetimi tarafından olay hakkında öğretmenlere, okul personeline varsa mesaj sistemi üzerinden kısa, net ve doğru bir bilgilendirme yapılır (Henüz bilgi edinilmemiş konular için "Henüz bu konuda bilgi sahibi değiliz; sahip olduğumuz bilgileri sizinle paylaşmaya devam edeceğiz." biçiminde bir açıklama yapılır.) Bilgi kirliliğine yol açmamak için en kısa sürede, Okul yönetimi tarafından tüm okul personelinin katılacağı, olayla ilgili net ve doğru bilginin verileceği bir bilgilendirme toplantısının yapılması sağlanır.

10. Okulda rutin işleyişe mümkün olduğunca çabuk dönülmesi ve normal müfredata devam edilmesi sağlanır.
11. Cenazeye gitmek isteyen veya ritüellere katılmak isteyen öğrenciler ailelerinin bilgisi dâhilinde gidebilir. Ancak okul tarafından özel teşvik edici bir düzenleme yapmaktan kaçınılır. (öğrenci servis ayarlama, organizasyon yapma vb.)
12. İntihar eden öğrencinin bilgileri sistemlerden (e-okul, whatsapp grupları vb.), sınıf defterlerinden silinir.
13. İntihar vakalarında okul tarafından resmi tören yapılması, anı defteri, anı köşesi ve yaka kartı hazırlanması önerilmez. Öğrencilerin yoğun talebi olursa, sadece intihar eden öğrencinin sınıfında bir günlüğüne öğrencinin sırası boşaltılarak çiçek konulmasına, anı defteri oluşturulmasına izin verilebilir. Anma amaçlı yapılan bu faaliyetlerin sınıf dışına yayılması engellenmelidir. İntihar veya ölüm olgusunu özendirerek tutum ve davranışlardan kaçınılır.
14. Paylaşımların içeriğinin Okul Psikososyal Önleme, Koruma ve Krize Müdahale Ekibi tarafından her gün kontrol edilmesi sağlanır ve dikkat çeken durumlar için gerekirse gözlem ve bireysel görüşmeler yapılır.
15. Etkilenen kişi/grup ve sınıflarla planlanan psikososyal çalışmalar yapılır. Diğer öğrencilerle yapılacak çalışmalar rehberlik çalışmalarının içinde planlanır. İhtiyacı olan öğrenciler bir üst sağlık kuruluşuna yönlendirilir.
16. Okul Psikososyal Önleme, Koruma ve Krize Müdahale Ekibinin intiharda bulunan bireyin ailesine başsağlığı ziyareti yapılabilir. Ziyaret 3-4 kişi ile yapılmalı ve kısa olmalıdır. Bu ekibin psikolojik destek için okulda çalışmalar yürüten bir ekip olduğu özellikle vurgulanır.
17. Olay Rehberlik öğretmeni tarafından e-rehberlik modülüne işlenir.

ÖLÜM/YAS DURUMUNDA YAPILACAKLAR

1. Okul yönetimi, Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibinin toplanmasını sağlar ve krizle ilgili planlama yapılmasını sağlar.
2. Okul yönetimi tarafından İl/İlçe MEM'lere sözlü bilgilendirme yapılır ardından "GİZLİDİR" ibaresi kullanılarak bilgi yazısı elden ulaştırılır.
3. İl Milli Eğitim Müdürünün gerekli görmesi halinde İl/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibi ile iletişim sağlanır.
4. Bilgi kirliliğini önlemek için "ortak dil" kullanımı konusunda Okul yönetimi tarafından öğretmenlere yönelik bilgilendirme yapılır. Öğrencilere aynı zamanda, doğru bilgi verilmeli ve açık olunmalıdır. Olay hakkında doğru bilgi verilirken ölen kişi ve ailesinin özel yaşantısının gizliliğini korumaya özen gösterilmelidir. Ölen eğer öğrencinin bir arkadaşı ise, ölümün ardından okuldaki ilk günde dersin bir bölümü olanları açıklamaya ve yas süreci ile ilgili bilgilendirmeye ayrılabilir. Öğrenci ve eğitimcilerin medyadan korunması sağlanır.
5. Aileye taziye ziyaretine gidilebilir. Eğer öğrenciler istiyorlarsa, cenaze törenlerine katılmasına izin verilmeli, istemiyorlarsa ısrar edilmemelidir.
6. Vefat eden kişi/kişilerin aileleriyle görüşülerek, okulda yapılması düşünülen çalışmalar iletilir. Olayın ertesi günü yapılacak sabah töreninde okul idaresi, ölümle ilgi duygularını basit ve diğer öğrencilerin duygu dünyasını dikkate alarak ifade edilir.
7. Sınıf Rehber öğretmenleri ve Rehber öğretmenleri ile işbirliği yaparak öğrencinin kaybını takip eden yakın zaman dilimi içerisinde öğrenci ile vedalaşma veya duygusal dışavurumlara imkân verilir. Çocuğun sırası en fazla iki gün boş bırakılabilir. Ölenlere veda etmelerini sağlayacak etkinliklere katılmalarına fırsat verilir. Sınıfta bazı etkinlikler yapılabilir. Örneğin: ölen arkadaşlarının sıralarına çiçek koymalarına, 'taziye defteri' oluşturup duygularını yazmalarına sadece ilk gün olanak sağlanmalıdır. Bu durum ritüelleştirilmemeli ve etkinlikler çok abartılmamalıdır.
8. Okul, günlük olağan program doğrultusunda açık tutulmalıdır. Ölüm olayını takip eden ilk birkaç gün özellikle müdür ve yönetici konumundaki yetkililerin, öğrenci, öğretmen ve velilere yardım etmeye hazır olmaları gerekir. Öğrencilerin duygusal durumları göz önünde bulundurularak Okul idaresinin inisiyatifinde sınav takviminde değişiklik yapmak gibi düzenlemeler yapılabilir.

9. Öğrencinin adını mesaj sisteminden ve sınıf listelerinden çıkarılır, öğrencinin evine okuldan yanlışlıkla duyuru (veli toplantısı, disiplin cezası, ara karne, davetiye vb.) gitmemesine dikkat edilir.
10. Etkilenen kişi/grup ve sınıflarla planlanan psikososyal çalışmalar yapılır. Diğer öğrencilerle yapılacak çalışmalar rehberlik çalışmalarının içinde planlanır.
11. Tüm bilgilerin Okul idaresi tarafından gizlilik ve etik ilkeler dâhilinde saklamasına özen gösterilir. (Basın, medya vb.)
12. Olay Rehberlik öğretmeni tarafından e-rehberlik modülüne işlenir.

DOĞAL AFET / KAZA DURUMUNDA YAPILACAKLAR

1. Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibi toplanır.
2. Okul yönetimi tarafından İl/İlçe MEM'lere sözlü bilgilendirme yapılır ardından "GİZLİDİR" ibaresi kullanılarak bilgi yazısı elden ulaştırılır.
3. İl Milli Eğitim Müdürünün gerekli görmesi halinde İl/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibi ile iletişim sağlanır.
4. Tahliye planlarına uygun olarak okulun boşaltılmasına destek olunur.
5. Toplanma alanındaki öğrenci, öğretmen ve diğer personelin güvenliğini sağlayıcı tedbirlerin alınmasında yardımcı olunur.
6. Gerektiğinde acil müdahale için ilgili kişi ve kurumlarla (AFAD, polis, itfaiye, ambulans, hastane, veli vb.) bağlantı kurulması ve işbirliği yapılmasında etkili olunur.
7. Psikolojik İlk Yardım Süreci (PİY) işletilir.
8. Bilgi kirliliğini önlemek için "ortak dil" kullanımı konusunda okul yönetimi tarafından öğretmenlere yönelik bilgilendirme yapılır.
9. Okulların işleyişine devam etmesi desteklenir.
10. Okul idaresi, öğretmenler ve diğer personel toparlanma sürecini başlatacak ve sürdürecektir. Önlemler konusunda bilgilendirilir. Normalleşme sürecinde okulun önemi vurgulanır.
11. Öğretmenlere, öğrenci ve velilere yönelik olayın etkileri, görülebilecek tepkiler, başa çıkma yöntemleri gibi konularla ilgili yazılı bilgilendirme yapılır.
12. Olay sonrasında olaydan psikolojik olarak etkilenen kişiler tespit edilir.
13. Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibince olay sonrasında yapılabilecek çalışmalardan uygun olanları planlanır.

TERÖR DURUMUNDA YAPILACAKLAR

1. Acil müdahale için ilgili kişi ve kurumlarla (Polis, itfaiye, ambulans, hastane, veli vb.) bağlantı kurulur ve işbirliği yapılır.
2. Okul yönetimi tarafından Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibi acil toplantıya çağırılır.
3. Okul yönetimi tarafından İl/İlçe MEM'lere sözlü bilgilendirme yapılır ardından "GİZLİDİR" ibaresi kullanılarak bilgi yazısı elden ulaştırılır.
4. İl Milli Eğitim Müdürünün gerekli görmesi halinde İl/İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibi ile iletişim sağlanır.
5. Bilgi kirliliğini önlemek için "ortak dil" kullanımı konusunda okul yönetimi tarafından öğretmenlere yönelik bilgilendirme yapılır. Üst kurumlara olayla ilgili ayrıntılı bilgi verilen bir yazı hazırlanır.
6. Okul idaresi tarafından öğretmenler ve diğer personelin toparlanma süreci başlatılır ve sürdürülecek önlemler konusunda bilgilendirme yapılır. Normalleşme sürecinde okulun önemi vurgulanır.
7. Okulların işleyişine devam etmesi desteklenir.
8. Kriz durumundan etkilenen öğrenciler belirlenir. Etkilenme düzeyi tespit edilir.
9. Etkilenen öğrencilerin öğretmenleri ve velileri ile görüşme yapılır.
10. Travma yaşadığı düşünülen öğrenciler ilgili birimlere ve uzmanlara yönlendirilir (Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Hekimi, AÇSH, RAM).
11. Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibince olay sonrasında yapılabilecek çalışmalardan uygun olanlar planlanır.
12. Okul idaresi tarafından krizle ilgili yapılan işlemler ayrıntılarıyla tutanak altına alınarak bilgi amacıyla İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bildirilir.

GÖÇ DURUMUNDA YAPILACAKLAR

1. Okul yönetimi tarafından Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibi acil toplantıya çağırılır.
2. Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibi durum ile ilgili planlama çalışmaları yapar. Gerekli durumlarda İl Göç İdaresi müdürlüğü ile iletişime geçilmelidir.
3. Göç mağduru öğrenciler tespit edilir. Derslerine giren öğretmenler ve okul personeli, Okul yönetimi tarafından bilgilendirilir.
4. Göç mağduru öğrencilerine okul ve sınıf ortamına uyum çalışmaları kapsamında çalışmalar düzenlenir.
5. Göç sebepleri öğrenilerek sebeplerin öğrenciler üzerindeki etkileri en aza indirilmeye ve kontrol altında tutulmaya çalışılır.
6. Mağdur öğrencilerin velileriyle işbirliği yapılır.
7. Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibince kültür de göz önüne alınarak ev ziyareti çalışmaları yapılabilir.
8. Güvenlikle ilgili sıkıntılar varsa güvenlik önlemleri alınır.
9. Uyum çalışmaları kapsamında;
 - Mağdur öğrencilere yeni ortam, öğretmenleri tarafından tanıtılır.
 - Okulun, şehrin, çevrenin imkânları öğrencilere tanıtılır.
 - İhtiyaç halinde bilgi alınabilecek yerler ve kişiler tanıtılır.
 - Sınıf öğretmenleri tarafından ev sahibi öğrencilere göç ile gelen öğrenciler hakkında bilgi verilir.
 - Öğrencilerin kaynaşması için birlikte etkinlikler planlanır ve uygulanır.
 - Bu çalışmalara velinin de katılımı sağlanır.
10. Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibince yapılan çalışmalar raporlaştırılarak İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilir.

ŞİDDET (MARUZ KALAN ÖĞRENCİLER) DURUMUNDA YAPILACAKLAR

1. Okuldaki öğrencilerin fiziksel (*fiziki muayene yapmadan morluklar, şişlik, kızarıklık vb.*) ve psikolojik değişiklikleri (*içe kapanma, sinirlilik, iştahsızlık vb.*) Okul yönetimi, öğretmenleri ve personeli tarafından takip edilir.
2. Fiziksel ve psikolojik değişiklikler gözlenen öğrenciler hakkında ayrıntılı bilgi almak amacıyla Sınıf/Şube öğretmenleri ve Okul yönetimi ile iş birliğine gidilir. Okul içinde veya dışında yaşanabilecek daha ağır sağlık problemlerini engellemek için (*travma, beyin kanaması, baygınlık vb.*) sağlık kuruluşları ile de iş birliğine gidilmelidir.
3. Şiddete maruz kalan öğrencinin kim/kimler tarafından şiddete maruz bırakıldığı tespit edilmeye çalışılır.
4. Şiddete maruz kalan öğrenci ile görüşme yapılır. Yapılan görüşme tutanak altına alınır.
5. Şiddete maruz kalan öğrencilerin velilerinden bilgi alınır ve velilere bilgilendirme yapılır.
6. Çocuğa yönelik şiddetin veli tarafından uygulanması halinde adli ve kolluk birimleri ile AÇSH'ye (İl/İlçe müdürlükleri, telefon hattı vb.) Okul yönetimi iş birliği ile bildirimde bulunur.
7. Türk Ceza Kanununun 279. maddesi gereğince (Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya gecikme gösteren kamu görevlisi altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır) bildirimler adli birimlere (savcılık) ve kolluk birimlerine (Çocuk Şube / Polis merkezi) ivedi bir şekilde yüz yüze ya da telefon yoluyla yapılır. Çocuk Koruma Kanunu 6. maddesi gereğince (Adli ve idari merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, korunmaya ihtiyacı olan çocuğu aile, çalışma ve sosyal hizmetler il müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.)
8. Öğrenciye yönelik psikolojik danışmanlık süreci planlanarak uygulanır.
9. Danışmanlık süreci hakkında aile, öğretmen ve Okul yönetimine gerekli bilgilendirme yapılır ve gerekli desteğin sağlanması için iş birliğine gidilir.
10. Gerekli hallerde öğrenci, çocuk ve ergen ruh sağlığı merkezleri gibi sağlık kuruluşlarına yönlendirilir.

11. Okulun yakın çevresinde yaşanan şiddet olayları için öğrenci ile yapılan görüşme sonrasında tutanak tutulur, varsa önce okul polisine ardından gerekli durumlarda kolluk kuvvetlerine bildirimde bulunulur.

İSTİSMAR DURUMUNDA YAPILACAK İŞLEMLERİN KONTROL LİSTESİ

1-Olay öğrenildikten sonra öğrenci beyanı veya duyum Okul idaresi ve olayın anlatıldığı öğretmen tarafından tutanak altına alındı mı?	
2-Okul yönetimi, Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibini toplayarak yol haritası, görev dağılımı ve gizliliğin korunması için alınacak tedbirleri kararlaştırdı mı?	
3-Bildirim sonrası süreçler hakkında çocuk bilgilendirildi mi?	
4-Okul yönetimi İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne sözlü bilgilendirme yaparak “Gizlidir” ibaresi kullanarak bilgi yazısını elden ulaştırdı mı?	
5-Okul yönetimi olayın yaşandığı yeri baz alarak kolluk kuvvetlerini aradı mı?	
6-Aile içi istismar durumu hariç çocuğa kimin yanında olması istediği sorularak aile okula çağrıldı mı?	
7- Kolluk kuvvetleri okula geldiğinde durum hakkında bilgilendirmeyi Okul yönetimi yaptı mı?	
8- Aile okula geldiğinde durum hakkında bilgilendirmeyi Rehber öğretmen yaptı mı?	
9-Tutanaklar, görüşme formları ve EK-1 gizliliği sağlanarak saklandı mı?	
10- Rehber öğretmen tarafından olay e-rehberlik modülüne işlendi mi?	

İNTİHAR DURUMUNDA YAPILACAK İŞLEMLERİN KONTROL LİSTESİ

1-Sağlık, itfaiye, emniyet ve ilgili birimlere haber verildi mi?	
2-Olay yeri güvenlik çemberine alındı mı?	
3- Okul yönetimi , Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Müdahale Ekibini toplayarak yol haritası, görev dağılımı ve gizliliğin korunması için alınacak tedbirleri kararlaştırdı mı?	
4- Okul yönetimi İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne sözlü bilgilendirme yaparak “Gizlidir” ibaresi kullanarak bilgi yazısını elden ulaştırdı mı?	
4- Okul yönetimi tarafından aile çağrıldı mı?	
5-Görüşmeler tutanak altına alındı mı?	
6-İntihar eden öğrencinin bilgileri sistemlerden, sınıf listelerinden silindi mi?	
7-Tutanaklar, görüşme formları ve EK-1 gizliliği sağlanarak saklandı mı?	
8- Rehber öğretmen tarafından olay e-rehberlik modülüne işlendi mi?	

PİY NEDİR?

Psikolojik ilk yardım (PİY), acı çeken ve yardıma ihtiyacı olan bireylere verilen insancıl ve destekleyici tepkidir. Sorumluluk duygusuyla yardım:

1. Güvenlik, saygınlık ve haklara saygı,
2. Müdahalenin yardım edilen kişinin kültürüne uyumlu hale getirilmesi,
3. Diğer acil durum önlemlerinin farkında olma,
4. Öz bakımı ihmal etmeme aşamalarından oluşur.

HAZIRLIK

Kriz olayı hakkında bilgi edinin.

Mevcut hizmetler ve destekler hakkında bilgi edinin.

Emniyet ve güvenlik problemleri hakkında bilgi edinin.

PİY EYLEM İLKELERİ

İZLE

Güvenliği kontrol edin.

Acil temel ihtiyaçları olan kişileri kontrol edin.

Ciddi stres tepkileri gösteren insanları kontrol edin.

DİNLE

Desteğe ihtiyacı olabilecek insanlara yaklaşın.

İnsanların ihtiyaç ve kaygılarını sorun.

İnsanları dinleyin ve sakinleşmelerine yardımcı olun.

BAĞ KUR

İnsanların temel ihtiyaçlarını bildirmelerine ve hizmetlere ulaşmalarına yardım edin.

Problemleriyle baş etmelerine yardım edin.

Bilgi verin.

İnsanların sevdikleriyle bağlantı kurmasına ve sosyal destek sağlamasına yardım edin.

ETİK İLKELER

Yardım ettiğiniz kişiye zarar vermemek, en iyi yardımı sunmak ve en yüksek fayda için yardım etmek için bazı etik ilkeler, yapılması ve yapılmaması gerekenler şeklinde verilmiştir.

Yardım ettiğiniz kişiye en uygun ve o kişiye kendini en rahat hissettirecek şekilde yardım edin. Bu etik ilkelerin kendi kültürünüz için ne anlama geldiğini düşünerek hareket edin.

Dürüst ve güvenilir olun.

İnsanların kendi kararlarını verme haklarına saygı duyun.

Kendi önyargılarınızın ve eğilimlerinizin farkında olun ve onları bir kenara bırakın.

İnsanları şu an yardım istemeseler dahi ileride istediklerinde yardıma ulaşabilecekleri konusunda bilgilendirin.

Mahremiyete saygı gösterin ve gerekiyorsa hikâyeleri gizli tutun.

Kişilerin kültürüne, yaşına ve cinsiyetine uygun bir şekilde davranın.

Bir yardım sağlayıcı olarak ilişkilerinizi kötüye kullanmayın.

Yardım karşılığında para ya da herhangi bir iyilik istemeyin.

Yerine getiremeyeceğiniz sözler ya da yanlış bilgiler vermeyin.

Becerilerinizi abartmayın.

Kişileri yardım almaya zorlamayın, ısrarcı ve rahatsız edici olmayın.

Size hikâyelerini anlatmaları için baskı yapmayın.

Kişilerin hikâyelerini başkalarıyla paylaşmayın.

Kişileri eylemleri ya da duygularından ötürü yargılamayın.

Bu bölümde PİY hakkında özet bilgiler sunulmuştur. PİY hakkında daha ayrıntılı bilgi için Uşak Rehberlik ve Araştırma Merkezi internet sitesinden Türk PDR Derneğinin hazırladığı Psikolojik İlk Yardım kitabına ulaşabilirsiniz.

5395 SAYILI ÇOCUK KORUMA KANUNU

5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun;

3. maddesi (e) bendinde “Sosyal çalışma görevlisi: Psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensupları” olarak tanımlanmıştır.

5. maddede öğrenci hakkında alınabilecek koruyucu ve destekleyici tedbirler “Koruyucu ve destekleyici tedbirler, çocuğun öncelikle kendi aile ortamında korunmasını sağlamaya yönelik danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma konularında alınacak tedbirlerdir. Bunlardan;

a) Danışmanlık tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol göstermeye,

b) Eğitim tedbiri, çocuğun bir eğitim kurumuna gündüzlü veya yatılı olarak devamına; iş ve meslek edinmesi amacıyla bir meslek veya sanat edinme kursuna gitmesine veya meslek sahibi bir ustanın yanına yahut kamuya ya da özel sektöre ait işyerlerine yerleştirilmesine,

c) Bakım tedbiri, çocuğun bakımından sorumlu olan kimsenin herhangi bir nedenle görevini yerine getirememesi hâlinde, çocuğun resmî veya özel bakım yurdu ya da koruyucu aile hizmetlerinden yararlandırılması veya bu kurumlara yerleştirilmesine,

d) Sağlık tedbiri, çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığının korunması ve tedavisi için gerekli geçici veya sürekli tıbbî bakım ve rehabilitasyonuna bağımlılık yapan maddeleri kullananların tedavilerinin yapılmasına,

e) Barınma tedbiri, barınma yeri olmayan çocuklu kimselere veya hayatı tehlikede olan hamile kadınlara uygun barınma yeri sağlamaya yönelik tedbirdir.” olarak tanımlanmıştır. İhmal, istismar, intihar ve şiddet gibi kriz durumlarında öğrenciye yönelik yukarıda belirtilen koruyucu ve destekleyici tedbirler aldığımız zaman durumu ve öğrenci bilgilerini açıklayan sosyal inceleme raporu hazırlayarak il milli eğitim müdürlüğüne gönderme

yetkisine sahip olduğumuz Çocuk Koruma Kanunu 3. Madde e bendinde “Sosyal çalışma görevlisi: Psikolojik danışmanlık ve rehberlik, psikoloji, sosyoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik, aile ve tüketici bilimleri ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun meslek mensupları” olarak belirtilmiştir.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ: 0276-223-39-90

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ: 0276-223-39-96

UŞAK EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ:0276-223-54-81

UŞAK ÇOCUK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ: 0505-318-64-03

POLİS: 155

AMBULANS: 112

İTFAİYE:110

SOSYAL DESTEK HATTI:183

UŞAK İL AFET ve ACİL YARDIM MÜDÜRLÜĞÜ: 0276-223-54-70

JANDARMA: 156

UŞAK İLGÖÇ İDARESİ MÜDÜRLÜĞÜ: 0276-227-44-00

UŞAK AİLE ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ: 0276-227-39-93

